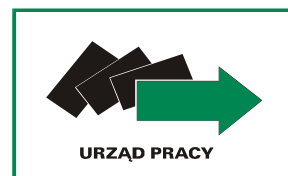

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W TYCHACH
UL. BUDOWLANYCH 59**

STRUKTURA POPYTU NA PRACĘ I PODAŻ ZASOBÓW PRACY W MIEŚCIE TYCHY I POWIECIE BIERUŃSKO – ŁĘDZIŃSKIM

**Monitoring zawodów deficytowych
i nadwyżkowych**

I – półrocze 2008 roku

**Opracował:
Tomasz Jędrysik**

Tychy 2008

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
1. ANALIZA PROBLEMU BEZROBOCIA W TYCHACH	5
2. ANALIZA PROBLEMU BEZROBOCIA W POWIECIE BIERUŃSKO - LĘDZIŃSKIM	9
3. WSKAŹNIK SZANSY UZYSKANIA OFERTY PRACY.....	13
4. STAN I STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG ZAWODÓW	15
5. ANALIZA OFERT PRACY.....	22
7. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE	26
WNIOSKI.....	34

Wprowadzenie

Monitoring Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych (MZDiN) jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących – w głównej mierze – kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym. Pełni on dwie podstawowe funkcje:

- 1) deskryptywną – opisuje rzeczywistość lokalnego rynku pracy, koncentrując się przede wszystkim na różnych aspektach jego nierównowagi;
- 2) normatywną – pozwala na formułowanie ocen i wniosków dla systemu kształcenia zawodowego, szkolenia bezrobotnych, poradnictwa zawodowego i służyć ma pełniejszemu dopasowaniu strumienia popytu na pracę i podaży pracy.

Niniejsze opracowanie stanowi analizę kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo – kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy. W szczególności bada ono zawody wykazujące deficytowość lub nadwyżkę.

Przez zawody deficytowe należy rozumieć zawody, na które występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Natomiast zawodami nadwyżkowymi są zawody, w których liczba poszukujących pracy przewyższa liczbę zgłoszonych ofert pracy.

Zawody wykazujące deficytowość, nadwyżkę lub stan równowagi wyznaczono w oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu, który wyraża stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w I – półroczu 2008 roku do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w tymże zawodzie i roku.

Ramy czasowe niniejszego monitoringu stanowi I – półrocze 2008 roku, zaś zakres terytorialny stanowi obszar działania PUP Tychy, tj. miasto Tychy i powiat bieruńsko – lędziński¹.

¹ Dla celów poznawczych niektóre dane poddano rangowaniu i porównaniu z tendencjami województwa śląskiego. Pomimo, iż w wielu aspektach notowana jest zbieżność trendów, to wobec społeczno – ekonomicznej specyfiki lokalnego rynku pracy ramę zakresu stosowalności wniosków wynikających z monitoringu stanowi jedynie obszar działania PUP Tychy.

Stosowane w monitoringu nazewnictwo zawodów jest zgodne z powszechnie obowiązującą w danym okresie czasu klasyfikacją zawodów i specjalności, która porządkuje je w coraz bardziej zagregowane grupy oraz ustala ich symbole i nazwy². Podział bezrobotnych według zawodu dokonywany jest na podstawie zgłoszonych kwalifikacji potwierdzonych świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź stażem pracy (minimum 1 rok w tym samym zawodzie). Osoby nie spełniające jednocześnie obu tych warunków klasyfikowane są jako bezrobotni bez zawodu. Do grupy tej można więc zaliczyć część osób legitymujących się zarówno wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym jak i średnim ogólnokształcącym.

Oczywiście należy zdać sprawę z ograniczeń niniejszego monitoringu, gdyż nie daje on pełnej informacji o lokalnym rynku pracy z przynajmniej dwóch powodów:

Po pierwsze, dotyczy on jedynie ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach, nie uwzględniając innych ofert; w tym prasowych, ofert pojawiających się w Internecie, ofert zgłoszonych do agencji zatrudnienia czy nieujawnionych wolnych miejsc pracy.

Po drugie, dotyczy on jedynie bezrobocia rejestrowanego, nie obejmując tym samym jego nieujawnionej liczby oraz pracy nierejestrowanej w grupie osób bezrobotnych³.

Pomimo iż, analizy zawarte w niniejszym monitoringu posiadają wyżej wymienione ograniczenia, to są wyposażone także w znaczącą moc poznawczą i wyjaśniają wiele zjawisk oraz procesów zachodzących na lokalnym rynku pracy, pozwalając na formułowanie pewnych zaleceń praktycznych.

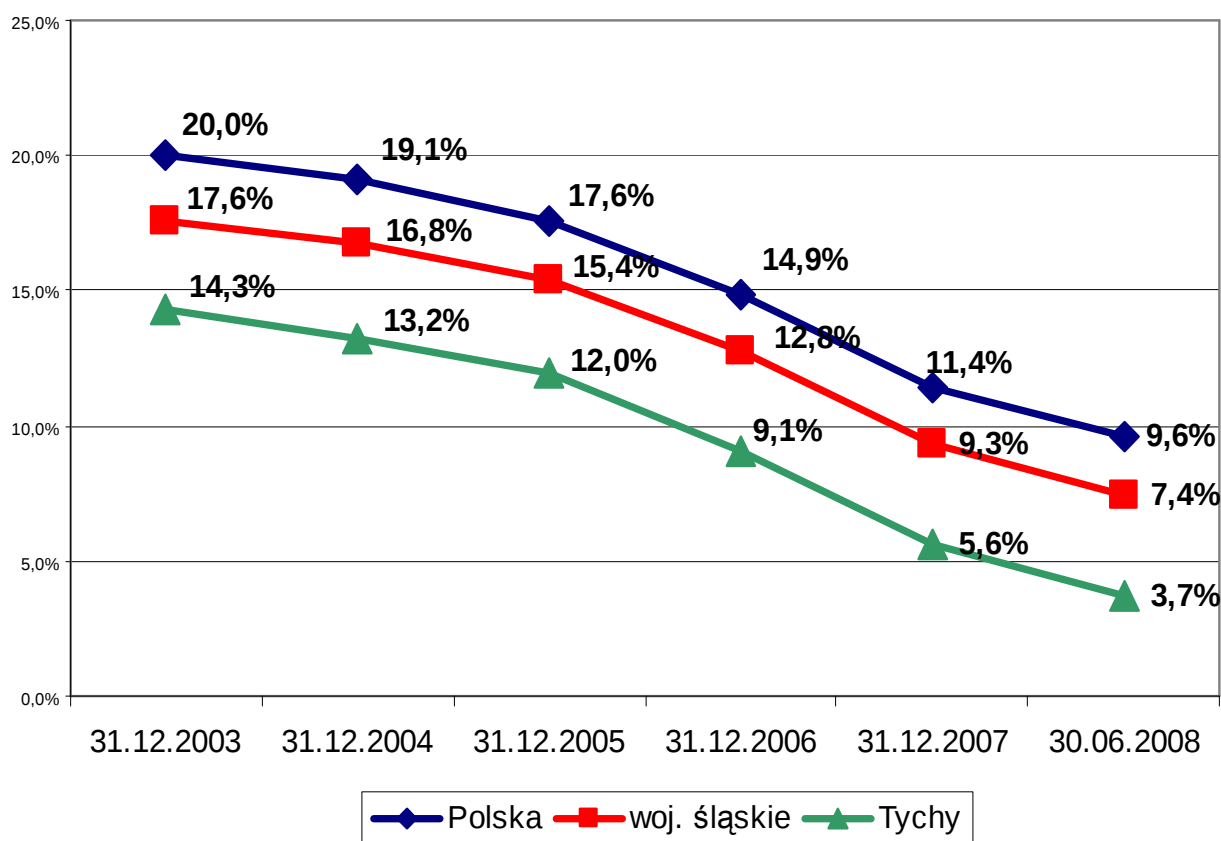
² Najnowsza klasyfikacja zawodów i specjalności funkcjonuje w oparciu o Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. (Dz. U. nr 265, poz. 2644) i Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 czerwca 2007 (Dz. U. nr 106, poz. 728).

³ Na uwzględnienie nieujawnionej liczby bezrobotnych, tzn. osób z różnych przyczyn niezarejestrowanych w urzędach pracy a pozostających bez pracy, aktywnie jej poszukujących i gotowych do jej podjęcia pozwala metodologia Badań Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Badania te przeprowadzane są w okresach kwartalnych przez Główny Urząd Statystyczny.

1. Analiza problemu bezrobocia w Tychach

Stopa bezrobocia rejestrowanego w mieście Tychy na koniec czerwca 2008 r. wyniosła 3,7% i była niższa od stopy bezrobocia w województwie śląskim (o 3,7%) i w kraju (o 5,9%) – wykres nr 1.

Wykres 1. Stopa bezrobocia w mieście Tychy w okresie grudzień 2003 – czerwiec 2008 na tle woj. śląskiego i kraju

Źródło: PUP Tychy, GUS (www.stat.gov.pl)

Szczegółową strukturę bezrobocia w mieście Tychy wg stanu na 30.06.2008r. przedstawiono w oparciu o analizę takich zmiennych, jak: płeć, wiek, wykształcenie, staż pracy i czas pozostawania bez pracy.

Tabela 1. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na płeć (stan na 30.06.2008r.)

Płeć	N	%
kobiety	1302	63,2%
mężczyźni	759	36,8%
SUMA	2061	100%

Źródło: PUP Tychy.

W rejestrach PUP Tychy analizując dane dla miasta Tychy - biorąc pod uwagę kryterium płci – dominują kobiety, które stanowią 63,2% ogółu bezrobotnych. Od kilku lat na lokalnym rynku pracy obserwowalny jest wyraźny spadek poziomu bezrobocia. Jednak po raz pierwszy nieco większą dynamikę spadku ilości pozostających bez pracy odnotowuje się wśród kobiet.

Kolejna tabela przedstawia strukturę bezrobocia wg wieku.

Tabela 2. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na wiek (stan na 30.06.2008r.)

Wiek	N	%
18-24 lata	254	12,3%
25-34 lata	582	28,2%
35-44 lata	327	15,9%
45-54 lata	618	30,0%
55-59 lat	226	11,0%
pow. 60 lat	54	2,6%
SUMA	2061	100%

Źródło: PUP Tychy.

Od kilku lat w Tychach utrzymuje się tendencja spadku bezrobocia wśród osób do 24-go roku życia (dla porównania; bezrobocie wśród tego przedziału wiekowego; na koniec 2007 roku wynosiło 13,3%). Zmniejszył się nieco udział w bezrobociu osób, które ukończyły 45 lat. Wg stanu na koniec czerwca 2008r. 43,6% bezrobotnych tyszan stanowiły właśnie osoby po 45-tym roku życia, podczas gdy na koniec 2007 roku odsetek tych osób wynosił 44%.

Kolejną zmienną różnicującą bezrobocie na terenie miasta Tychy jest z pewnością wykształcenie.

Tabela 3. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na wykształcenie (stan na 30.06.2008r.)

Wykształcenie	N	%
wyższe	258	12,5%
policealne i średnie zawodowe	530	25,7%
średnie ogólnokształcące	235	11,4%
zasadnicze zawodowe	610	29,6%
gimnazjalne i poniżej	428	20,8%
SUMA	2061	100%

Źródło: PUP Tychy.

Ponad 50,4% bezrobotnych stanowią osoby legitymujące się wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz zasadniczym zawodowym (spadek o 0,6% w stosunku do roku 2007). Warto również podkreślić, iż w porównaniu z końcem 2007 roku po raz pierwszy również zmniejszył (o 0,2%) się odsetek osób z wykształceniem średnim.

Analizując kolejną zmienną – czas pozostawania bez pracy – okazuje się, że 67,6% bezrobotnych w rejestrach PUP Tychy nie pozostaje dłużej niż rok, a 32,4% bez pracy pozostaje co najmniej 12 miesięcy.

Tabela 4. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na czas pozostawania bez pracy (stan na 30.06.2008r.)

Czas pozostawania bez pracy	N	%
do 1 miesiąca	389	18,9%
od 1 do 3 miesięcy	377	18,3%
od 3 do 6 miesięcy	306	14,8%
od 6 do 12 miesięcy	321	15,6%

od 1 roku do 2 lat	188	9,1%
powyżej 2 lat	480	23,3%
SUMA	2061	100%

Źródło: PUP Tychy.

15,6% pozostających bez pracy mieszkańców Tychów (322 osoby) w ogóle nie posiada stażu pracy (spadek o 1,4% w stosunku do końca roku 2007). Natomiast odsetek osób, których staż pracy wynosił powyżej 30 lat wynosił prawie 5%. Dokładniej przedstawia to tabela znajdująca się poniżej.

Tabela 5. Bezrobotni w mieście Tychy wg stażu pracy (stan na 30.06.2008r.)

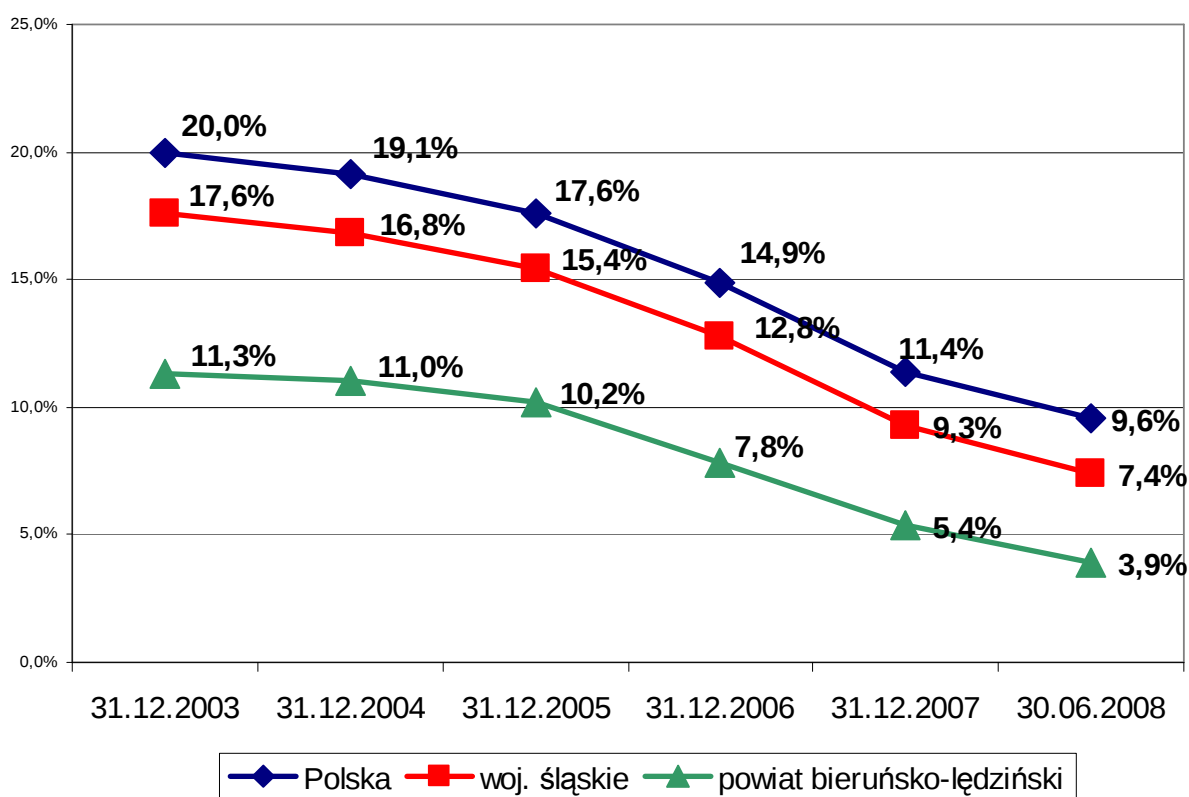
Staż pracy	N	%
bez stażu	322	15,6%
do 1-go roku	286	13,9%
od 1 do 5 lat	344	16,7%
od 5 do 10 lat	275	13,3%
od 10 do 20 lat	366	17,8%
od 20 do 30 lat	366	17,8%
powyżej 30 lat	102	4,9%
SUMA	2061	100%

Źródło: PUP Tychy.

2. Analiza problemu bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzińskim

Wg stanu na 30.06.2008r. poziom rejestrowanego bezrobocia wyniósł w powiecie bieruńsko - lędzińskim 3,9% - był niższy o 3,5% w porównaniu z woj. śląskim i o 5,7% w zestawianiu ze wskaźnikiem bezrobocia w kraju.

Wykres 2. Stopa bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzińskim w okresie grudzień 2003 – czerwiec 2008 na tle woj. śląskiego i kraju

Źródło: PUP Tychy, GUS (www.stat.gov.pl).

Szczegółową strukturę bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzińskim wg stanu na 30.06.2008r. przedstawiono w oparciu o analizę takich zmiennych, jak: płeć, wiek, wykształcenie, staż pracy i czas pozostawania bez pracy.

Tabela 6. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na płeć (stan na 30.06.2008r.)

Płeć	N	%
kobiety	619	63,8%
mężczyźni	351	36,2%
SUMA	970	100%

Źródło: PUP Tychy.

W rejestrach bezrobotnych mieszkańców powiatu bieruńsko - lędzińskiego – biorąc pod uwagę kryterium płci – dominują kobiety, które stanowią 63,8% ogółu bezrobotnych. Od kilku lat na lokalnym rynku pracy obserwowalny jest wyraźny spadek poziomu bezrobocia. Taką samą dynamikę spadku ilości pozostających bez pracy odnotowuje się zarówno wśród kobiet jak i mężczyzn.

Kolejna tabela przedstawia strukturę bezrobocia wg wieku.

Tabela 7. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na wiek (stan na 30.06.2008r.)

Wiek	N	%
18-24 lata	176	18,1%
25-34 lata	248	25,6%
35-44 lata	168	17,3%
45-54 lata	262	27,0%
55-59 lat	96	9,9%
pow. 60 lat	20	2,1%
SUMA	970	100%

Źródło: PUP Tychy.

W powiecie bieruńsko - lędzińskim największe problemy ze znalezieniem pracy mają osoby pomiędzy 45-tym a 54-tym rokiem życia (27% ogółu bezrobotnych) oraz osoby między 25-tym a 34-tym rokiem życia (25,6%).

Tabela 8. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na wykształcenie (stan na 30.06.2008r.)

Wykształcenie	N	%
wyższe	88	9,1%
policealne i średnie zawodowe	195	20,1%
średnie ogólnokształcące	83	8,6%
zasadnicze zawodowe	334	34,4%
gimnazjalne i poniżej	270	27,8%
SUMA	970	100%

Źródło: PUP Tychy.

Inną istotną zmienną, różnicującą bezrobocie na terenie tego powiatu ziemskiego jest wykształcenie. Przedstawia to tabela 8.

62,2% bezrobotnych stanowią osoby legitymujące się wykształceniem co najwyżej zasadniczym zawodowym. Natomiast 28,7% stanowiły osoby z wykształceniem średnim, co oznacza spadek o 0,8% w porównaniu z rokiem 2007.

Analizując kolejną zmienną – czas pozostawania bez pracy – okazuje się, że 58,9% bezrobotnych mieszkańców powiatu bieruńsko - lędzińskiego w rejestrach PUP Tychy nie pozostaje dłużej niż rok, a 41,1% bez pracy pozostaje co najmniej 12 miesięcy.

Tabela 9. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na czas pozostawania bez pracy (stan na 30.06.2008r.)

Czas pozostawania bez pracy	N	%
do 1 miesiąca	147	15,1%
od 1 do 3 miesięcy	136	14,0%
od 3 do 6 miesięcy	142	14,6%
od 6 do 12 miesięcy	147	15,2%
od 1 roku do 2 lat	118	12,2%

powyżej 2 lat	280	28,9%
SUMA	970	100%

Źródło: PUP Tychy.

22% pozostających bez pracy mieszkańców powiatu bieruńsko - lędzińskiego (213 osób) w ogóle nie posiada stażu pracy, a jedynie 3,0% stanowią osoby ze stażem pracy powyżej 30 lat – tabela nr 10.

Tabela 10. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim wg stażu pracy (stan na 30.06.2008r.)

Staż pracy	N	%
bez stażu	213	22,0%
do 1-go roku	132	13,6%
od 1 do 5 lat	171	17,6%
od 5 do 10 lat	119	12,3%
od 10 do 20 lat	191	19,7%
od 20 do 30 lat	115	11,9%
powyżej 30 lat	29	3,0%
SUMA	970	100%

Źródło: PUP Tychy.

3. Wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy

Jednym z obiektywnych mierników stosowanych w monitoringu jest wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (zatrudnienia). Wyraża on stosunek liczby ofert pracy będących w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w okresie sprawozdawczym do stanu bezrobotnych na koniec tego okresu.

Średni wskaźnik uzyskania oferty pracy dla całej zbiorowości bezrobotnych miasta Tychy i powiatu bieruńsko – lędzińskiego jest na wysokim poziomie. Jest to szczególnie widoczne w mieście Tychy i wynika to z systematycznego spadku liczby zarejestrowanych bezrobotnych i wzrostu zgłaszanych ofert pracy.

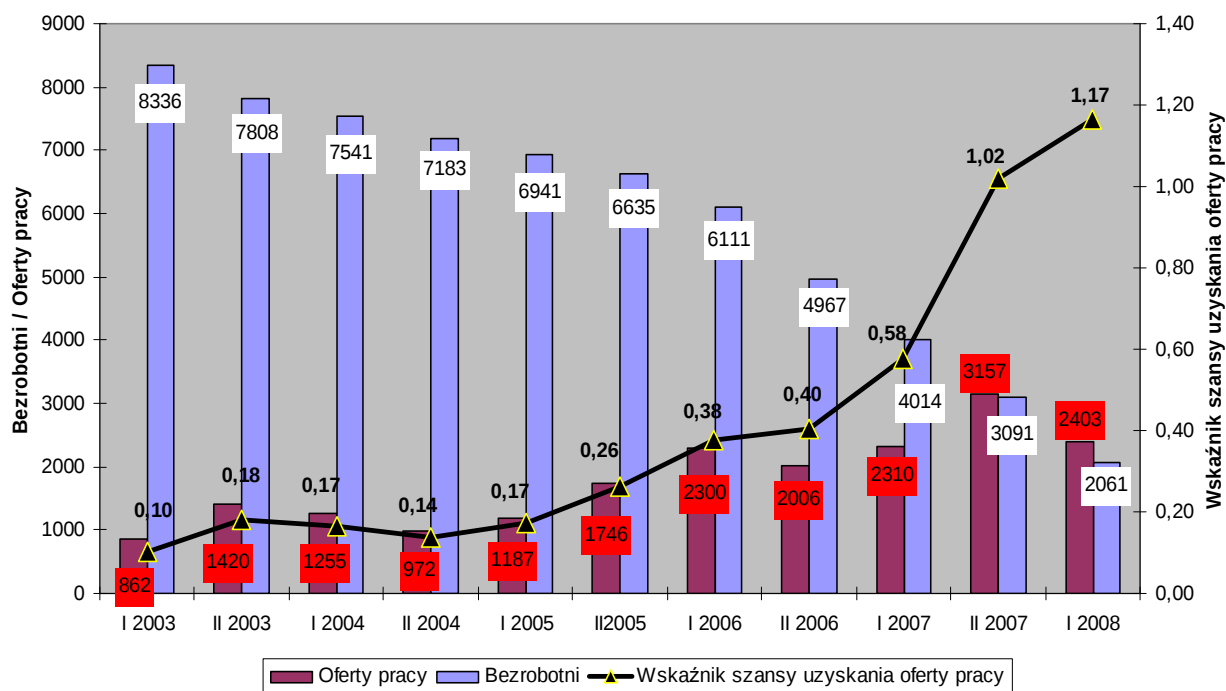
Na koniec czerwca 2008 roku dla miasta Tychy wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (w przedziale styczeń - czerwiec 2008) wyniósł 1,17 (wzrost o 0,15 w stosunku do stanu na koniec 2007 roku. Warto również podkreślić, iż po raz kolejny liczba zgłaszanych ofert pracy przekroczyła liczbę zarejestrowanych bezrobotnych. Dokładniej przedstawia to wykres nr 3.

Natomiast na obszarze powiatu bieruńsko – lędzińskiego wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (w przedziale styczeń – czerwiec 2008) wyniósł 0,61, co stanowi wzrost o 0,20 w stosunku do stanu na koniec 2007 roku. Obrazuje to wykres nr 4.

W mieście Tychy stały trend wzrostowy obserwuje się od II – półrocza 2004 roku. Wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy systematycznie rośnie ponieważ wraz z spadkiem bezrobotnych regularnie wzrasta liczba zgłaszanych do PUP Tychy ofert pracy. W przeciągu I - półrocza 2008 roku dla miasta Tychy zgłoszono 2403 ofert pracy, podczas gdy I – półroczu 2007 roku liczba ta wynosiła 2310.

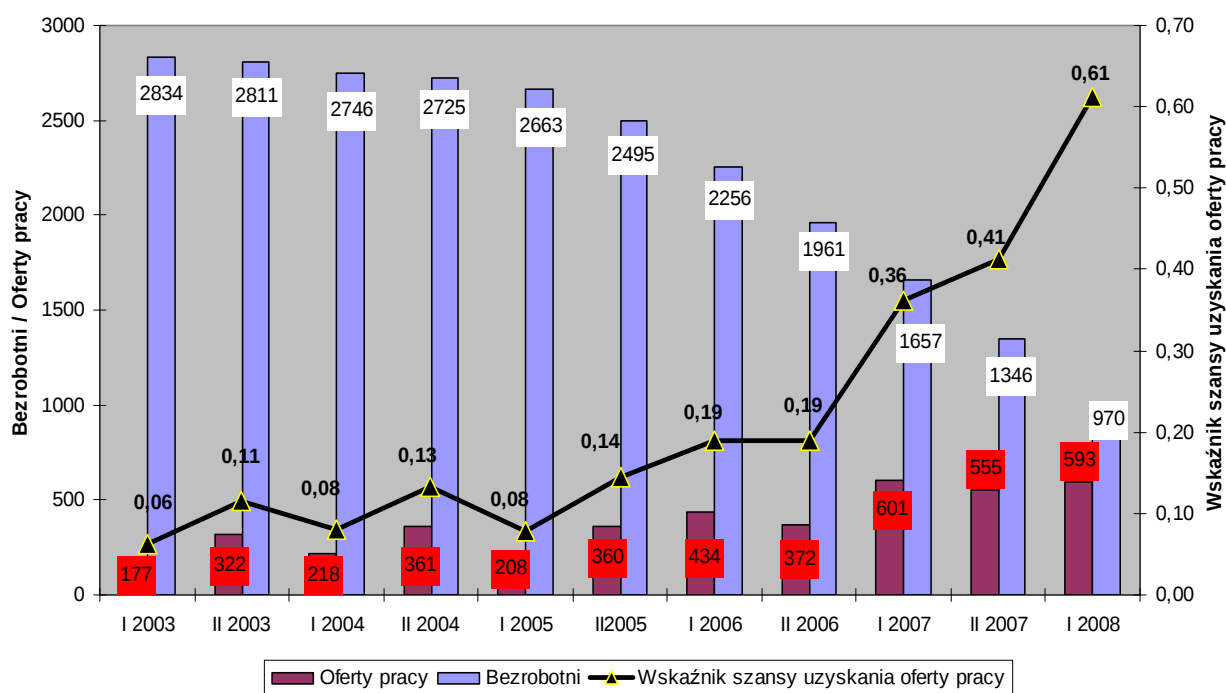
W powiecie bieruńsko – lędzińskim od I – połowy 2005 roku również zauważamy stały trend wzrostowy wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy. Wzrost ten nie jest jednak tak znaczny jak w przypadku miasta Tychy, W przeciągu I - półrocza 2008 roku dla powiatu bieruńsko – lędzińskiego zgłoszono 593 oferty pracy podczas gdy II półroczu 2007 roku zgłoszono 555 ofert.

Wykres 3. Bezrobotni, oferty pracy oraz wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w Tychach w latach 2003 – 2008

Źródło: PUP Tychy.

Wykres 4. Bezrobotni, oferty pracy oraz wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w powiecie bieruńsko – lędzińskim w latach 2003 – 2008

Źródło: PUP Tychy

4. Stan i struktura bezrobotnych według zawodów

4.1. Miasto Tychy – stan na koniec I - półrocza 2008 roku

W końcu I – półrocza 2008 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tychach zarejestrowanych było 2061 osób z terenu miasta Tychy i 970 osób z powiatu bieruńsko – lędzińskiego.

W Tychach najliczniejsze grupy bezrobotnych stanowili:

- osoby bez zawodu – 303 osoby, co stanowi 14,7 % ogółu zarejestrowanych;
- sprzedawcy – 170 osób, co stanowi 8,2% ogółu bezrobotnych;
- pracownicy biurowi – 79 osób, co stanowi 3,8% ogółu bezrobotnych.

Odpowiednie dane prezentuje tabela nr 11.

Tabela 11. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w mieście Tychy – stan na koniec I - półrocza 2008 roku

L p	Nazwa zawodu	Zarejestrowani bezrobotni w I – półroczu 2008 roku	Miejsce zawodu w rankingu województwa śląskiego
1	Bez zawodu	303	1
2	Sprzedawca	170	2
3	Pracownik biurowy	79	3
4	Asystent ekonomiczny	69	4
5	Ślusarz	46	6
6	Magazynier	41	14
7	Robotnik gospodarczy	41	13
8	Sprzątaczką	39	5
9	Krawiec	30	8
10	Robotnik budowlany	29	10

11	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	25	29
12	Technik mechanik	25	12
13	Kucharz	24	9
14	Tokarz	24	19
15	Technik budownictwa	23	24
16	Ekonomista	21	17
17	Fryzjer	21	20
18	Murarz	21	11
19	Kierowca samochodu ciężarowego	21	38
20	Pracownik administracyjny	19	25

Źródło: PUP Tychy.

Dokonane w powyższej tabeli porównanie skłania do wniosku, iż najliczniej reprezentowane przez bezrobotnych zawody w mieście Tychy częściowo przynajmniej potwierdzają tendencję regionalną.

Znaczącym odchyleniem [nadreprezentacją] w stosunku do regionu cechują się zawody:

- ➡ magazynier;
- ➡ specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży];
- ➡ kierowca samochodu ciężarowego.

Należy nadmienić, iż najliczniej reprezentowane przez bezrobotnych zawody są jednocześnie silnie sfeminizowane. W grupie sprzedawców kobiety stanowią 95%, pracowników biurowych 97%, asystentów ekonomicznych 93%, natomiast osób bez zawodu 67%.

Wśród osób długotrwale bezrobotnych (zarejestrowanych powyżej 12 m-cy), najliczniej reprezentowaną grupą są osoby nie posiadające żadnego zawodu (9%) oraz sprzedawcy (7%). Sytuację tę przedstawia tabela nr 12.

Tabela 12. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności wśród osób zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w mieście Tychy – stan na koniec I - półrocza 2008 roku

L p	Nazwa zawodu	Zarejestrowani powyżej 12 m-cy w I – półroczu 2008 roku
1	Bez zawodu	50
2	Sprzedawca	39
3	Pracownik biurowy	34
4	Asystent ekonomiczny	18
5	Magazynier	17
6	Sprzątaczką	15
7	Ślusarz	14
8	Kierowca samochodu ciężarowego	10
9	Robotnik gospodarczy	9
10	Krawiec	8

Źródło: PUP Tychy

Warto również zwrócić uwagę na napływ bezrobotnych o określonych zawodach i specjalnościach w przeciągu całej pierwszej połowy 2008 roku (ilustruje to tabela nr 13).

Tabela 13. Ranking najliczniejszych pod względem napływu liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w mieście Tychy w I - półroczu 2008 roku

L p	Nazwa zawodu	Napływ bezrobotnych w I – półroczu 2008 roku
1	Bez zawodu	614
2	Sprzedawca	226
3	Asystent ekonomiczny	93

4	Pracownik biurowy	59
5	Robotnik gospodarczy	56
6	Ślusarz	55
7	Murarz	49
8	Robotnik budowlany	49
9	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	48
10	Magazynier	45
11	Krawiec	39
12	Technik mechanik	38
13	Sprzątaczką	35
14	Kucharz	34
15	Technik budownictwa	31

Źródło: PUP Tychy

Najliczniej reprezentowaną grupę w tym wypadku stanowią osoby bez zawodu (21%) oraz z zawodem sprzedawcy (8%), co jednoznacznie koreluje z rankingiem zawodów osób zarejestrowanych na koniec I - półrocza 2008 roku.

4.2. Powiat bieruńsko - lędziński – stan na koniec I - półrocza 2008 roku

W powiecie bieruńsko - lędzińskim najliczniejsze grupy bezrobotnych stanowili:

- osoby bez zawodu – 163 osoby, co stanowi 16,8% ogółu bezrobotnych;
- sprzedawcy – 100 osób, co stanowi 10,3 % ogółu bezrobotnych;
- robotnicy gospodarczy – 51 osób, co stanowi 5,3% ogółu bezrobotnych.

Tabela 14. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w powiecie bieruńsko – lędzińskim – stan na koniec I - półrocza 2008 roku

L p	Nazwa zawodu	Zarejestrowani bezrobotni w I – półroczu 2008 roku	Miejsce zawodu w rankingu województwa śląskiego
1	Bez zawodu	163	1
2	Sprzedawca	100	2
3	Robotnik gospodarczy	51	13
4	Asystent ekonomiczny	47	4
5	Pracownik biurowy	34	3
6	Ślusarz	26	6
7	Sprzątaczką	21	5
8	Górnik eksploatacji podziemnej	18	15
9	Kucharz	15	9
10	Krawiec	15	8
11	Robotnik budowlany	15	10
12	Fryzjer	11	20
13	Pozostali elektromonterzy	10	70
14	Ekonomista	9	17
15	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	9	41
16	Pozostali mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń	9	36
17	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	8	29
18	Murarz	8	11

19	Tokarz	8	19
20	Technik mechanik	7	12

Źródło: PUP Tychy.

Dokonane w tabeli nr 14 porównanie ukazuje, iż sporą nadreprezentacją pod względem liczby bezrobotnych w stosunku do regionu cechują się robotnicy gospodarczy i górnicy eksploatacji podziemnej oraz pozostali elektromonterzy.

Udział kobiet w najliczniej reprezentowanych zawodach wśród bezrobotnych powiatu bieruńsko – lędzińskiego wynosi odpowiednio:

- ☛ dla osób bez zawodu 62%;
- ☛ dla sprzedawców 98%;
- ☛ dla asystentów ekonomicznych 98%;

Tabela 15. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności wśród osób zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w powiecie bieruńsko - lędzińskim – stan na koniec I - półrocza 2008 roku

L p	Nazwa zawodu	Zarejestrowani powyżej 12 m-cy w I – półroczu 2008 roku
1	Sprzedawca	39
2	Bez zawodu	17
3	Robotnik gospodarczy	16
4	Asystent ekonomiczny	14
5	Pracownik biurowy	14
6	Sprzątaczką	12
7	Ślusarz	7
8	Górnik eksploatacji podziemnej	7
9	Pozostali elektromonterzy	7
10	Robotnik budowlany	6

Źródło: PUP Tychy

Z powyższej tabeli jednoznacznie wynika, iż osoby z zawodem sprzedawcy (prawie 13%) są najliczniej reprezentowaną grupą pod względem liczby bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w powiecie bieruńsko - lędzińskim. Na drugim miejscu uplasowały się osoby nie posiadające żadnego zawodu (5%).

Kolejna tabela przedstawia napływ bezrobotnych o określonych zawodach i specjalnościach w przeciągu całego I - półrocza 2008.

Tabela 16. Ranking najliczniejszych pod względem napływu liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w powiecie bieruńsko - lędzińskim w I - półroczu 2008 roku

L p	Nazwa zawodu	Napływ bezrobotnych w I – półroczu 2008 roku
1	Bez zawodu	208
2	Sprzedawca	73
3	Asystent ekonomiczny	64
4	Robotnik gospodarczy	44
5	Ślusarz	30
6	Pracownik biurowy	16
7	Krawiec	16
8	Specjalista administracji publicznej	15
9	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	14
10	Pozostali mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń	14

Źródło: PUP Tychy

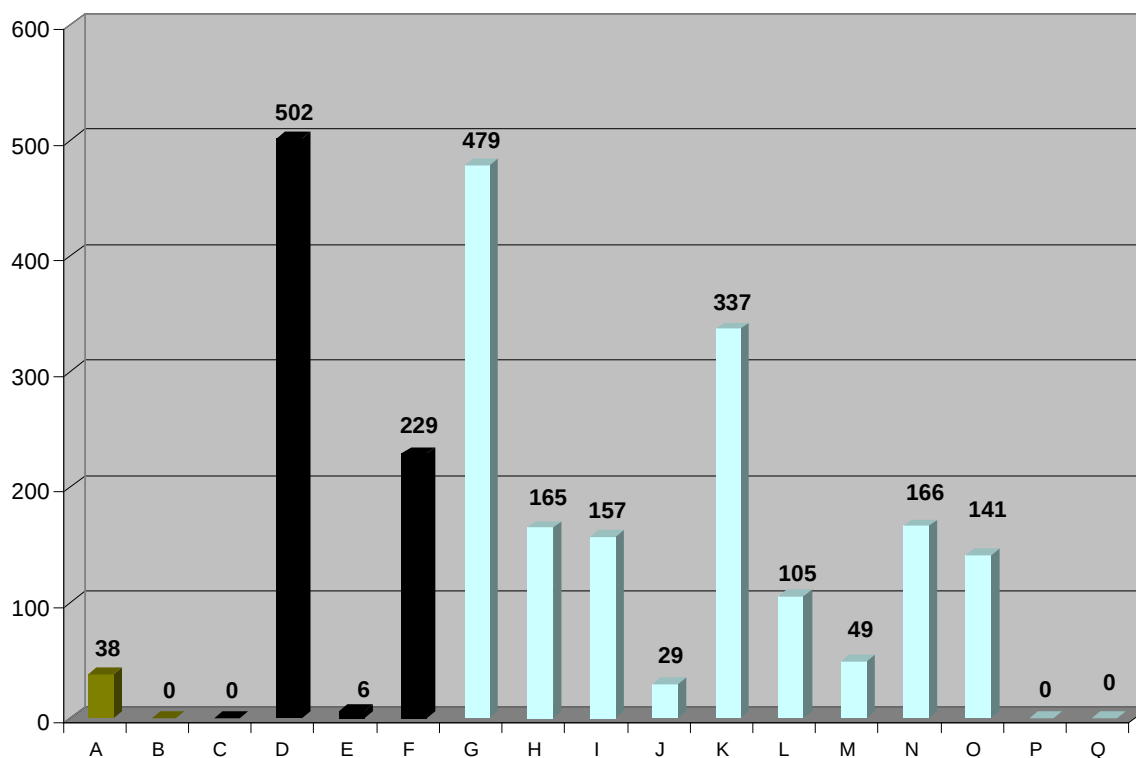
Liczną grupę wśród zawodów osób napływających w I - półroczu 2008 roku w powiecie bieruńsko - lędzińskim stanowili sprzedawcy (7%) oraz asystenci ekonomiczni (6%). Jednak ponownie to osób nie posiadających żadnego zawodu jest w tym wypadku najwięcej (21% ogółu napływających bezrobotnych).

5. Analiza ofert pracy

W I – półroczu 2008r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach zgłoszono 2996 oferty pracy, z czego 2403 z terenu miasta Tychy i 593 oferty z powiatu bieruńsko-lędzkiego.

Wykresy nr 5 i 6 prezentują rozkład ofert pracy wg sekcji PKD⁴ a tabele 17 i 18 strukturę ofert pracy wg zawodów.

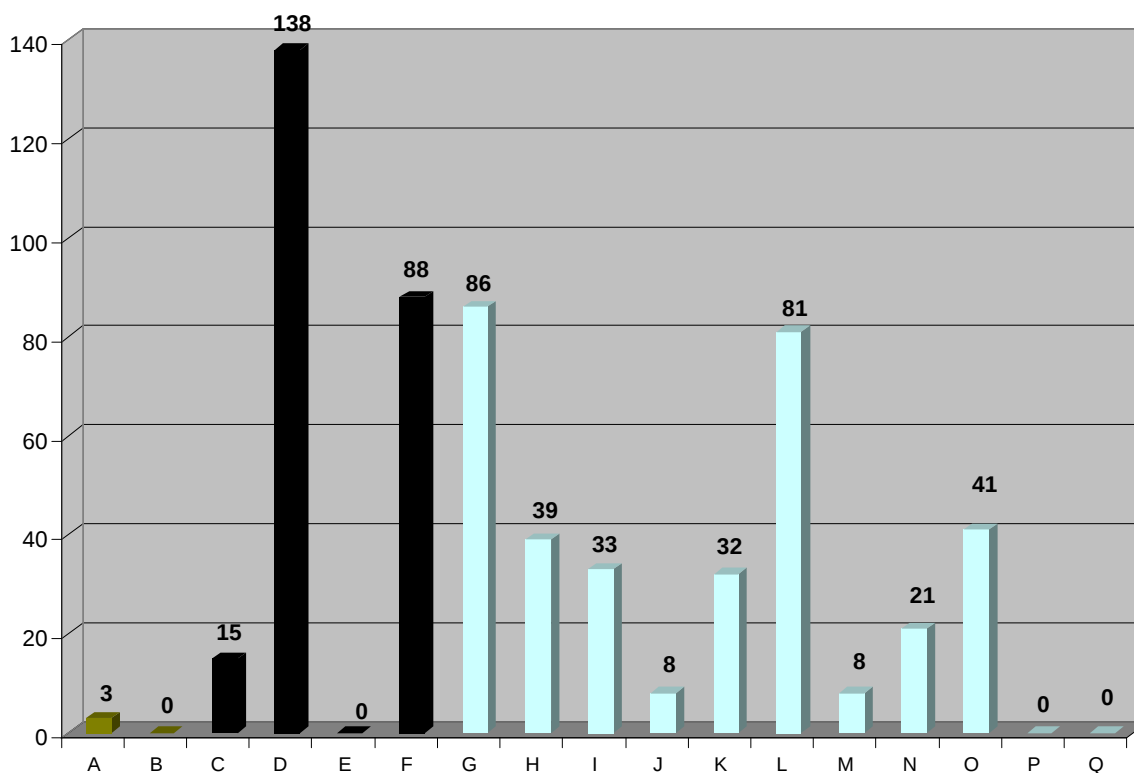
Wykres 5. Ofert pracy wg sekcji PKD w I – półroczu 2008r. Miasto Tychy

Źródło: PUP Tychy

⁴ Podstawą określenia rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę jest Polska Klasyfikacja Działalności (PKD) wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2004r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 33, poz. 289, z późniejszymi zmianami).

Wykres 6. Ofert pracy wg sekcji PKD w I – półroczu 2008r.
Powiat bieruńsko - lędziński

Źródło: PUP Tychy

ROLNICTWO: A – Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo, B – Rybactwo. **PRZEMYSŁ:** C – Górnictwo, D – Przetwórstwo przemysłowe, E – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę, F – Budownictwo, **USŁUGI:** G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego, H – Hotele i restauracje, I – Transport, gospodarka magazynowa i łączność, J – Pośrednictwo finansowe, K – Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, L – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne, M – Edukacja, N – Ochrona zdrowia i pomoc społeczna, O – Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała, P – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, Q – Organizacje i zespoły eksterytorialne.

W I – półroczu 2008r. najwięcej ofert pracy zgłosili pracodawcy działający w sektorze usług – 67,7 % wszystkich ofert pracy w mieście Tychy i 58,9% w powiecie bieruńsko – lędzińskim. Z sektora przemysłu wpłynęło 30,7% w Tychach i 40,6% w powiecie bieruńsko – lędzińskim. 1,6% w Tychach i 0,5% w powiecie bieruńsko – lędzińskim stanowiły natomiast oferty pochodzące z rolnictwa.

Tabele nr 17 i 18 prezentują strukturę ofert pracy wg zawodów.

Tabela 17. Ranking zawodów i specjalności, dla których zgłoszono najwięcej ofert pracy w I – półroczu 2008r. w mieście Tychy

L p	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I - półroczu 2008 roku
1	Robotnik budowlany	198
2	Pracownik biurowy	168
3	Sprzedawca	144
4	Robotnik gospodarczy	137
5	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	117
6	Sprzątaczką	80
7	Kelner	68
8	Magazynier	66
9	Kierowca operator wózków jezdniowych	55
10	Kierowca samochodu ciężarowego	53
11	Górník eksploatacji podziemnej	47
12	Kontroler jakości wyrobów - artykuły przemysłowe	42
13	Kucharz	42
14	Murarz	42
15	Pracownik administracyjny	40
16	Ślusarz	36
17	Kasjer handlowy	33
18	Krawiec	32
19	Pomoc kuchenna	32
20	Księgowy [samodzielny]	30

Źródło: PUP Tychy.

Najwięcej ofert pracy zgłoszonych dla miasta Tychy stanowiły oferty dla zawodów robotnika budowlanego (8,2% wszystkich zgłoszonych ofert pracy w I –

półroczu 2008), pracownika budowlanego (7%) oraz sprzedawców (6%) i robotników gospodarczych (5,7%).

Tabela 18. Ranking zawodów i specjalności, dla których zgłoszono najwięcej ofert pracy w I – półroczu 2008r. w powiecie bieruńsko – lędzińskim.

L p	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I - półroczu 2008 roku
1	Robotnik gospodarczy	144
2	Sprzedawca	44
3	Robotnik budowlany	44
4	Pracownik biurowy	41
5	Kierowca samochodu ciężarowego	21
6	Pracownik administracyjny	16
7	Magazynier	13
8	Pracownik ochrony mienia i osób	13
9	Ślusarz	13
10	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	13

Źródło: PUP Tychy.

Najwięcej ofert pracy zgłoszonych w powiecie bieruńsko - lędzińskim było związanych z takimi zawodami jak; robotnik gospodarczy, sprzedawca oraz robotnik budowlany. Kolejno stanowiło to 24,3%, 7,4% i 7,4% ogółu wszystkich zgłoszonych ofert pracy w I – półroczu 2008 roku.

6. Zawody deficytowe i nadwyżkowe

Zawody deficytowe i nadwyżkowe wyznaczono w oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu, obliczany za pomocą wzoru:

$$W_{n,I}^k = \frac{\overline{O}_I^k}{\overline{B}_I^k}$$

gdzie:

$\overline{O}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k, w I – półroczu danego roku;

$\overline{B}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k, w I – półroczu danego roku;

Przyjmuje się, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,I}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone,

$W_{n,I}^k > 1,1$ to zawody deficytowe.

Wskaźnik = MAX oznacza, iż w danym zawodzie nie było zarejestrowanych bezrobotnych.

W mieście Tychy w I – półroczu 2008 roku 155 zawodów spośród 507 występujących w ewidencji wykazywało deficytowość, 18 miało zrównoważony charakter a pozostałe 334 było zawodami nadwyżkowymi.

W powiecie bieruńsko – lędzińskim spośród 280 zawodów występujących w ewidencji 54 było deficytowymi, 9 cechowała równowaga a 217 miało nadwyżkowy charakter.

W poniższym zestawieniu zawodów deficytowych uwzględniono tylko te, dla których średnia miesięczna liczba zgłaszanych ofert pracy była większa lub równa

1 (w mieście Tychy) oraz większa lub równa 0,2 dla powiatu bieruńsko – lędzńskiego. Szczególnie w tym pierwszym przypadku pozwala to na wyodrębnienie tych zawodów których deficytowość ma rzeczywisty i znaczący wpływ na rynek pracy.

Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w zestawieniu nie uwzględniono również zawodów dla których wskaźnik intensywności deficytu wynosi MAX oraz zawodów, których kod w klasyfikacji zawodów i specjalności kończy się cyfrą 90 („Pozostali...”).

Tabela 19. Zawody deficytowe w mieście Tychy w I – półroczu 2008 roku

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Kontroler jakości wyrobów - artykuły przemysłowe	7,0	0,3	21,0
2	Recepcjonista	2,5	0,2	15,0
3	Konserwator części	2,2	0,2	13,0
4	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	1,8	0,2	11,0
5	Opiekunka dziecięca	1,8	0,2	11,0
6	Brukarz	3,7	0,3	11,0
7	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	1,8	0,2	11,0
8	Opiekunka dziecięca domowa	1,7	0,2	10,0
9	Portier	1,3	0,2	8,0
10	Specjalista do spraw kadr	1,0	0,2	6,0
11	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	2,0	0,3	6,0
12	Kierowca operator wózków jezdniowych	9,2	1,8	5,0
13	Opiekunka domowa	2,2	0,5	4,3
14	Tłoczarz w metalu	2,2	0,5	4,3
15	Robotnik budowlany	33,0	8,2	4,0

16	Kasjer handlowy	5,5	1,5	3,7
17	Elektromonter instalacji elektrycznych	1,8	0,5	3,7
18	Kierowca samochodu ciężarowego	8,8	2,7	3,3
19	Kelner	11,3	3,7	3,1
20	Pracownik biurowy	28,0	9,8	2,8
21	Nauczyciel przedszkola	1,8	0,7	2,8
22	Sekretarka	1,8	0,7	2,8
23	Pomoc kuchenna	5,3	2,0	2,7
24	Robotnik gospodarczy	22,8	9,3	2,4
25	Grafik komputerowy	1,2	0,5	2,3
26	Księgowy [samodzielny]	5,0	2,2	2,3
27	Sprzątaczką	13,3	5,8	2,3
28	Operator sprzętu do robót ziemnych	1,5	0,7	2,3
29	Spawacz ręczny gazowy	2,5	1,2	2,1
30	Pakowacz	2,8	1,3	2,1

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 20. Zawody deficytowe w powiecie bieruńsko – lędzińskim w I – półroczu 2008 roku

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Operator żurawia jezdniowego	1,8	0,2	11,0
2	Kierowca samochodu ciężarowego	3,5	0,3	10,5
3	Bufetowy [barman]	2,0	0,3	6,0
4	Kasjer handlowy	1,5	0,3	4,5
5	Pracownik ochrony mienia i osób	2,2	0,5	4,3
6	Robotnik budowlany	7,3	2,2	3,4
7	Robotnik gospodarczy	24,0	7,3	3,3
8	Pomoc kuchenna	2,0	0,7	3,0
9	Magazynier	2,2	0,8	2,6

10	Pracownik biurowy	6,8	2,7	2,6
11	Księgowy [samodzielny]	0,7	0,3	2,0
12	Recepcjonista	0,3	0,2	2,0
13	Pracownik administracyjny	2,7	1,5	1,8
14	Kierowca samochodu osobowego	1,3	0,8	1,6
15	Mechanik samochodów osobowych	0,5	0,3	1,5

Źródło: PUP Tychy.

Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w zestawieniu zawodów zrównoważonych nie uwzględniono zawodów, których kod w klasyfikacji zawodów i specjalności kończy się cyfrą 90 („Pozostali...”).

Tabela 21. Zawody zrównoważone w mieście Tychy w I – półroczu 2008 roku

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Lekarz weterynarii	0,2	0,2	1,0
2	Pielęgniarka	1,7	1,7	1,0
3	Doradca zawodowy	0,2	0,2	1,0
4	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	0,2	0,2	1,0
5	Technik analityki medycznej	0,2	0,2	1,0
6	Terapeuta zajęciowy	0,2	0,2	1,0
7	Asystent bankowości	0,2	0,2	1,0
8	Bibliotekarz	0,2	0,2	1,0
9	Ekspedient pocztowy	0,3	0,3	1,0
10	Bukieciarz	0,2	0,2	1,0
11	Pilarz	0,3	0,3	1,0
12	Maszynista maszyn introligatorskich	0,2	0,2	1,0
13	Monter pojazdów i urządzeń transportowych	0,2	0,2	1,0
14	Operator suwnic	0,2	0,2	1,0

15	Pokojowa	0,5	0,5	1,0
16	Sortowacz	0,3	0,3	1,0
17	Murarz	7,0	8,2	0,9
18	Szwaczka	2,0	2,3	0,9

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 22. Zawody zrównoważone w powiecie bieruńsko - lędzińskim w I – półroczu 2008 roku

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Kucharz	1,8	1,7	1,1
2	Inżynier elektryk	0,2	0,2	1,0
3	Położna	0,2	0,2	1,0
4	Zaopatrzeniowiec	0,2	0,2	1,0
5	Kosmetyczka	0,3	0,3	1,0
6	Brukarz	0,2	0,2	1,0
7	Elektromonter [elektryk] zakładowy	0,3	0,3	1,0
8	Pilarz	0,2	0,2	1,0
9	Kierowca autobusu	0,2	0,2	1,0

Źródło: PUP Tychy.

Zawody nadwyżkowe poddano selekcji w oparciu o następujące parametry:

⇒ Dla miasta Tychy średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie $\overline{B}_I^k \geq 1$

⇒ Dla powiatu bieruńsko – lędzińskiego średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie $\overline{B}_I^k \geq 0,3$

Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w poniższym zestawieniu dla miasta Tychy nie uwzględniono zawodów dla których wskaźnik intensywności nadwyżki wynosi 0 oraz zawodów, których kod w klasyfikacji zawodów i specjalności kończy się cyfrą 90 („Pozostali...”).

Tabela 23. Zawody nadwyżkowe w mieście Tychy w I – półroczu 2008 roku

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Sprzedawca	24,00	37,67	0,64
2	Ślusarz	6,00	9,17	0,65
3	Murarz	7,00	8,17	0,86
4	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	2,17	8,00	0,27
5	Krawiec	5,33	6,50	0,82
6	Technik mechanik	0,17	6,33	0,03
7	Technik budownictwa	0,67	5,17	0,13
8	Pedagog	0,83	5,00	0,17
9	Pracownik ochrony mienia i osób	2,83	4,17	0,68
10	Tokarz	0,50	4,17	0,12
11	Mechanik samochodów osobowych	2,33	4,17	0,56
12	Specjalista administracji publicznej	0,17	4,00	0,04
13	Fryzjer	3,33	4,00	0,83
14	Handlowiec	2,50	3,83	0,65
15	Technik elektronik	0,17	3,67	0,05
16	Cukiernik	1,17	3,17	0,37
17	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0,50	3,00	0,17
18	Technik informatyk	1,67	3,00	0,56
19	Piekarz	0,67	3,00	0,22
20	Bufetowy [barman]	1,83	2,67	0,69
21	Szwaczka	2,00	2,33	0,86

22	Technik elektryk	1,83	2,17	0,85
23	Dozorca	1,83	2,17	0,85
24	Stolarz meblowy	0,17	1,83	0,09
25	Specjalista do spraw finansów [analityk finansowy]	1,00	1,67	0,60
26	Malarz budowlany	0,50	1,67	0,30
27	Kucharz małej gastronomii	0,67	1,50	0,44
28	Inżynier transportu [logistyk]	0,17	1,33	0,13
29	Specjalista do spraw rachunkowości	0,17	1,33	0,13
30	Pracownik biura podróży	0,33	1,17	0,29

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 24. Zawody nadwyżkowe w powiecie bieruńsko - lędzińskim w I – półroczu 2008 roku

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Sprzedawca	7,33	12,17	0,60
2	Ślusarz	2,17	5,00	0,43
3	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	0,17	2,33	0,07
4	Technik elektronik	0,50	2,00	0,25
5	Fryzjer	0,83	1,67	0,50
6	Blacharz samochodowy	0,33	1,67	0,20
7	Cukiernik	0,33	1,67	0,20
8	Piekarz	0,50	1,67	0,30
9	Sprzątaczką	1,00	1,50	0,67
10	Ekonomista	0,17	1,33	0,13
11	Szwaczka	0,17	1,17	0,14
12	Technik elektryk	0,50	1,00	0,50
13	Technik informatyk	0,17	1,00	0,17
14	Kelner	0,83	1,00	0,83

15	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,83	1,00	0,83
16	Murarz	0,33	0,83	0,40
17	Geolog	0,17	0,67	0,25
18	Specjalista do spraw finansów [analityk finansowy]	0,17	0,67	0,25
19	Przedstawiciel handlowy	0,17	0,67	0,25
20	Pozostali technicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,17	0,50	0,33
21	Tokarz	0,17	0,50	0,33
22	Lakiernik samochodowy	0,17	0,33	0,50

Źródło: PUP Tychy.

Wnioski:

Przeprowadzona analiza zgromadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Tychach danych, pozwala na sformułowanie przynajmniej kilku kluczowych konkluzji zamykających raport:

➡ Koncentracja dużych i istotnych pracodawców na terenie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Tychach jest jednym z najważniejszych czynników wpływających na jakość lokalnej gospodarki i znaczny spadek bezrobocia.

➡ Lokalny rynek pracy charakteryzuje się głęboką nierównowagą. Nadmiar bezrobotnych notowany jest w większości zawodów i specjalności a tylko nieliczne charakteryzują się wciąż wzrastającym deficytem.

➡ Do zawodów szczególnie deficytowych zaliczamy:

- o Monterów pojazdów i urządzeń transportowych
- o Kierowców operatorów wózków jezdniowych
- o Brukarzy
- o Mechaników maszyn i urządzeń przemysłowych
- o Magazynierów
- o Kontrolerów jakości
- o Kierowców samochodów ciężarowych
- o Robotników budowlanych
- o Elektromonterów instalacji elektrycznych
- o Kasjerów handlowych

➡ Do zawodów szczególnie nadwyżkowych zaliczamy:

- o Sprzedawców
- o Specjalistów do spraw marketingu i handlu
- o Sprzątaczkę

- o Krawców
- o Ślusarzy
- o Specjalistów administracji publicznej
- o Pedagogów

➡ Lokalne bezrobocie doskonale opisują trzy parametry:

1. feminizacja – ponad 60% ogółu bezrobotnych stanowią kobiety;
2. długotrwałość – co trzeci bezrobotnych pozostaje w ewidencji PUP Tychy przez okres dłuższy niż 12 miesięcy;
3. niski kapitał ludzki – silnie nadreprezentowane w grupie bezrobotnych są osoby o wykształceniu podstawowym i zasadniczym zawodowym (dla miasta Tychy odsetek takich osób wynosi 50,4%, natomiast dla powiatu bieruńsko – lędzńskiego 62,2%).

➡ Nieustanne zmiany zachodzące na rynku pracy wymuszają na członkach społeczeństwa:

- ✓ ustawiczną gotowość do akceptacji tych przekształceń;
- ✓ dążenie do podwyższania własnych kwalifikacji i umiejętności;
- ✓ mobilność zarówno zawodową jak i geograficzną.

➡ Brak związku między posiadanym zawodem a chęcią podjęcia pracy na stanowisku z nim związanym. Sytuacja ta jest widoczna szczególnie wśród osób posiadających wykształcenie handlowe, gdzie większość zarejestrowanych osób nie chce pracować w swoim zawodzie, oraz wśród osób o takich zawodach jak; ślusarz, robotnik gospodarczy i krawiec. Taki stan rzeczy wynika przede wszystkim ze słabych kwalifikacji zawodowych, co jest między innymi następstwem długotrwałego bezrobocia. Warto również podkreślić, iż właśnie wyżej wymienione zawody przeważnie charakteryzują się niskim wskaźnikiem intensywności nadwyżki (deficytu).

➡ Ciągły wzrost znaczenia zawodów technicznych, co wynika z składanych w I – półroczu 2008 r. ofert pracy, gdzie zdecydowana większość była skierowana dla osób posiadających wykształcenie zawodowe, średnie techniczne lub wyższe techniczne.

➡ Systematycznie spada ilość ofert pracy na takie stanowiska jak informatyk, specjalista zastosowań informatycznych i innych związanych z szeroko pojętą technologią informacyjną. Wynika to z tego, iż większość z osób, które posiadają kwalifikacje zawodowe jako informatyk lub pokrewne od razu po uzyskaniu dyplomu są zatrudniane albo w ramach stażu, albo też od razu w ramach umowy o pracę w przedsiębiorstwach danej branży

➡ Podstawowym wnioskiem wyłaniającym się z dotychczasowych analiz jest z jednej strony systematyczny spadek bezrobocia (o 1,9% dla miasta Tychy i o 1,5% dla powiatu bieruńsko – lędzińskiego w przeciągu 6 miesięcy), z drugiej natomiast ciągle istniejący deficyt pracowników o określonych umiejętnościach i kwalifikacjach. W związku z czym, wymogiem wydaje się być ograniczenie kształcenia ogólnego na rzecz przede wszystkim kształcenia zawodowego i średniego technicznego.

➡ Potrzebny jest silniejszy związek edukacji i rynku pracy poprzez koordynację działań instytucji oświatowych z instytucjami obsługującymi rynek pracy.

➡ Znaczenie ma również zintensyfikowanie działań marketingowych Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach w celu zapewnienia luk na rynku pracy jakie się wytworzyły w poszczególnych działach gospodarki w wyniku znacznego odpływu pracowników do krajów Unii Europejskiej i drastycznego spadku bezrobocia.